

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
ПРОФ. НИКОЛАЙ ПЕТРОВ, Д.М.Н.
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
гр. София 1000

ДО
Д-Р МАРИЯНА СИМЕОНОВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
ПО ТРАНСПЛАНТАЦИЯ
ул. „Братя Миладинови“ № 112
гр. София 1202

Относно: Жалба № 7648/2017 г. до омбудсмана на Република България

**УВАЖАЕМИ ПРОФЕСОР ПЕТРОВ,
УВАЖАЕМА ДОКТОР СИМЕОНОВА,**

Към мен за съдействие се обърна г-жа Ася Алексеева Йорданова, e-mail за кореспонденция: Natalia.Kaneva@mpres.government.bg. Посочва, че в лечебното заведение „Ин витро АГ медицински център Димитров“ ЕООД съпругът ѝ Спас Димитров Йорданов е дал сперматозоиди, с които е било извършено оплождане на донорски яйцеклетки на базата на сключен договор с лечебното заведение. Според написаното, три дни по-късно са им се обадили, че ембрионите са живи и добре развиващи се. Отбелязва, че при нелеп инцидент на 13.07.2017 г. съпругът ѝ е починал на работното си място, посочва, че една седмица след смъртта му е посетила лекаря и му е обяснила, че иска да се ускори процедурата, защото съпругът ѝ много е желал да има деца "и е мой дълг да изпълня мечтите му". Пише, че д-р Димитров ѝ е казал, че най-рано ще може да направи процедурата в края на месец септември и отбелязва, че на 24.07.2017 г. около 10:30 ч. ѝ се е обадил и ѝ е казал да отиде при него със смъртния акт, „за да подпиша документи и той да унищожи ембрионите, оплодени от покойния ми съпруг“. Посочва заплатена сума в размер на 5 000 лв. авансово плащане към лечебното заведение, прилага ѝ Договор № 11/2017 г. с лечебното заведение за криоконсервация и съхранение на човешки предимплантационни ембриони, както и вносна бележка за посочената по-горе сума. Настоява за съдействие оплодените ембриони да не бъдат унищожавани и за ускоряване на процедурата по имплантиране.

Беше уточнено, че гражданката е подала жалби и до Министерство на здравеопазването, вх. № 97-508/27.07.2017 г. и до Изпълнителна агенция по трансплантация, вх. № 27-508/27.07.2017 г.

Като национален омбудсман съм силно обезпокоена от описаните от гражданката факти и обстоятелства и възможността ембрионите да бъдат унищожени без нейното

съгласие. Намирам, че чл. 71 от Наредба № 28 от 20 юни 2007 г. за дейности по асистирана репродукция, според който основателна причина за изтегляне и унищожаване на яйцеклетки, сперматозоиди и зиготи е смъртта на съпруга/партньора, независимо от наличието на декларирано приживе желание, по отношение на сперматозоиди или зиготи, не може да бъде достатъчно основание за унищожаване на зиготи (ембрионите), без изричното съгласие на живия съпруг/партньор. Категорично считам, че практиката за прилагане на разпоредбата, при липсата за императивно нормативно основание, нарушава правата на гражданите и е несправедливо. Намирам, че с това не се подпомага и преодоляването на демографската криза.

Във връзка с жалбата, със загриженост за правата на гражданите и на основание чл. 19, ал. 1, т. 4 от Закона за омбудсмана, се обръщам към Вас с настойчива препоръка за извършване в кратък срок на обстойна проверка по случая, както и за предприемане на спешни мерки за промяна на практиката за унищожаване на яйцеклетки, сперматозоиди и зиготи, при необходимост и чрез нормативни промени, с което да се гарантират правата на гражданите. Вярвам ще се съгласите, че смъртта на съпруга, с чиито сперматозоиди са оплодени яйцеклетките, не следва да бъде основание за лишаване на законната му съпруга от потомство, за което той е изразил приживе изричното си съгласие.

За предприетите действия очаквам да ме информирате във възможно най-кратък срок, като г-жа Йорданова също следва да бъде информирана, в съответствие с правото ѝ на добра администрация.

С уважение,

МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Мана: А
(С. Павлов)
Спасиан: А
(К. Мирева)